24ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6615 — 10 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1907 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ — 16 ՐԱՄԱԶԱՆ 1325 — 23 Octobre 1907 — 24me année № 6615

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղրշ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 100 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 25 Ֆրք.
» » » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԵԱՖԲԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

ԱՐԵՒԵԼՔ

10 ՓԱՐԱ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

«ARÉVELK»
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons|ple, Galata

10 PARAS

ՓՈՐՁԻ ՀԱՄԱՐ ԿԱՐԴԱՑԷՔ
ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ
ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ
ԽԻՍ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԵՒ ՅՈՒԶԻՉ
ԶՈՐ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՍԿՍԻՆՔ ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԼ
ՄԵՐ Ա. ԵՒ Բ. ԷՋԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Մ. ԱԼԼԷՆԻ
ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱՆ
ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆԱՑ ՆՈՐԱԿԱՐՈՒՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՆԱԽԱԿԱՏԻՊԻ ՀԱՆԴԷՍԻՆ ՄԷՋ

Երկուշաբթի օրուան մեր նկարագրութեան մէջ յիշած էինք Աւետարերի Խմբապետ Մր. Ալլէնի արտասանած հայերէն բանախօսութիւնը, որուն ընդհանուր մէկ ամփոփումը փոխադրելու ենք հրատարակել իր շահեկանութեանը տեսակէտով։

ՀՈԳԵՒՈՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երուսաղէմի կատարին վրայ՝ Սողոմոնի Տաճարը բարձրացաւ իբր ազգի մը կրօնական գիտակցութեան մարմնացումը, իրականացումը տեսանելի ձեւով այն զգացումներուն և խորհուրդներուն, որոնցմով Աստուծոյ ընտրեալ ժողովուրդին կեանքը բարդուած եւ ցոլացաւ։ Լուսաշող ոսկին, գեղարուեստը, վսեմ ճարտարապետութիւն մը, կրօնական մասնագրութեան մը հարստութիւնը, իմաստնոյն պերճախօս աղօթքը, հոգիս արտայայտեցին ազգին բերկրանքը այն ժամուն երբ Ս. Քաղաքը երկնից լոյսով ողողուած էր։

Եւ նոյնը չէ՞ այսօր։ Լոկ բառեր կարծէ՞ն են նկարագրել սրտաբուխ ուրախութիւնը, երբ առաջին անգամ այս նուիրական տեղը կը հաւաքուինք։ Մարդկային ձեռքերու գործը կարծես եթերային գեղեցկութեամբ մը կ'այլակերպի։ Այս քարուկիր պատերը վերին Երուսաղէմի լոյսը կը ցոլացնեն և այս նորաշէն Տաճարը ատուծածային ներկայութեան փառքովը կը լեցուի։ Հոս կ'երկրպագէնք ամենակարող Աստուծոյ։ Ինչուութիւնն արտասանէք կը հոսին, և իւրաքանչիւր դէմքի վրայ խաղաղութիւն կը փայլի։ Թերեւս այս է Բանը զոր աշխարհ կը կոչէ միութիւնքականութիւն և անբացատրելի է նիւթապաշտութեան կանոններով։

Կրօնքի օրէնքը Յառի օրէնքն է։ Յառը դէպի վեր կը մագլցի և կը տարածուի։ Անոր արմատները խորապէս թաղուած են անցեալին հողին մէջ։ Բայց կրօնքը հաստատապէս անկուած ըլլալով մարդկային փոքրաութիւնց հողին մէջ, անկէ կը ծծէ իր կենսականութիւնը։

Այս է ուրեմն մեր ուրախութեան գաղտնիքը։ Հոս հաւաքուած ենք ոչ թէ վաղանցիկ երեւակայութեան մը տեղ տալու համար, ոչ ալ կրօնական նորութեան մը ձեռնարկելու։ Այլ հոս կը գտնուինք հաւատքի մը նոր բողբոջում մը ծանաչելու։

Երբեմնագիտութեամբ կը յիշատակենք այն ազնիւ անձնաւորութիւնները (Մխիթարները), որ հեռաւոր արեւմուտքէն գալով այս ժողովուրդին նուիրեցին իրենց աշխատութիւնները և կնքեցին իրենց կեանքը։

Մեր սիրոյ և յարգանքս երախտիքը կը մատուցանենք նաև անոնց որ Աստուծոյ նախախնամութեամբ այս երկնային օրը իրենց ալեզարդ ներկայութեամբը կը պատկեն։ Ասոնք ամէնը անձնուիրաբար կատարեցին իրենց բաժինը։ Սակայն մեր լուրջ պարտականութիւնն է յիշատակել նաև զանոնք որ նեկեղեցին հաստատուն պահեցին իբր կենդանի վկայութիւն մը Քրիստոսի սիրոյն և զօրութեան։

Կաղմակերպութեան տեսակէտէ, այս Աւետարանական եկեղեցին կը տարբերի մայրենի եկեղեցիէն, բայց հոգեւոր կապերը անոնց միջեւ կենսական և անխզելի են։ Աւետարանական եկեղեցիները նոր պատուաստներ են ժողովուրդի կեանքին վրայ, և ուստի այս եկեղեցիներ բեղմնաւոր պիտի ըլլան, տածելով հաւատքի այն մասնիպարները, որ ժողովուրդին բուն իսկ կենաց հետ հիւսուած են։ Կը փափաքիմ ձեզի յիշեցնել այն հոգեւոր ժառանգութիւններէն չորսը որ ուրախութիւն կը պատճառեն բովանդակ աշխարհի քրիստոնէից. ու այս ընելով ճանչցած պիտի ըլլանք քրիստոնեայ աշխարհի պարքը այն ազգին՝ որ առաջինն եղաւ ընդունելու Քրիստոսի օրէնքը։ Աւետարանն և որ անզուգական հաւատարմութեամբ պաշտպանած ու պահած է զայն ցայսօր։

Առաջինը զոր կը յիշեմ՝ կրօնական զգացումն է։ Զգացումը հոգիի կենսադրութիւնն է։ Ան անասնական թեւերով հոս հոն կը սաւառնի։ Տիզերքի անջրպետը անոր ասպարէզն է. իսկ սիրոյ անոր սուն ու բնական է։ Կեանքը իր գեղեցկութիւններով, ներդաշնակութիւններով, վիշտերով ու վերջապէս տաւերալից ձորովը այն տեղերը են, ուր կրօնական զգացումի երգերը կը լսուին։ Այսպէս կը ծնի բանաստեղծութիւնը, կրօնի ձայնը ու հոգին, և իսկոյն զգացումը կը վերածուի անմահ խորհուրդի բիւրեղներու։ Ահա ձեր ընտիր գանձերէն մին, գրականութիւն մը որ կրօնական զգացումով ողողուած՝ ամենագեղեցիկ լեզուի մը շքեղութեամբ կը նկարագրէ ժողովուրդի մը հոգեւոր կեանքը և փոխառութիւնները։

Իբր երկրորդ՝ կ'ուզեմ յիշել այն հոգին որ կրօնական պատմութեան գէթ լաւագոյն օրերու մէջ մերած է ընդօրինակել և արտադրած է ինքնաթիւ հեղինակութիւն մը։ Բաւական է ըսել թէ ուրեմն դարուն մէջ ցանուած սերմերը վերջապէս Երբայա արմատ գտնելով կրօնքի դարագլուխ մը բացին, յառաջ բերելով այն պարզ Աւետարանականութիւնը որ այսօր հասարակ աշխարհիս մէջ տարածուած է։ Կրօնական սկզբունքի այն անկոխ հողին էր նաև որ Հայ Եկեղեցին դերծ պահեց բազմաթիւ եկեղեցակրօնական ժողովներու սեղմիչ ծանրութիւնէն։ Եւ չեմանք թէ ժողովուրդի մը կրօնասիրական գաղափարականը և ինքնաթիւ մտածումը հզօր ազդակներ են թէ՛ հին, թէ նոր եկեղեցիներուն կեանքը ապահովելու համար։ Երրորդ ժառանգութիւնը զոր պիտի ներկայացնեմ՝ է լայնախոհ ներողամտութեան հոգին, որ, ընդհանուր առմամբ, պայծառ էջ մը գրուած է հայ ժողովուրդի կրօն. պատմութեան մէջ։ Ներողամտութիւնը (tolerance) երբեմն կը խորհիմ թէ Սիրոյ մէկ անունն է։ Մոր մը սէրը ոչ միշտ խոհեմ, բայց միշտ ներողամիտ է։ գորովալից և հաւատարիմ, զի «Սէրը բնաւ չի՛նար»։ Եւ թո՛ղ բռնուի ի պարծանս Հայ Եկեղեցւոյ թէ, միայն իր զաւակները չեն առարկան իր սիրոյն. քանզի ոչ միայն կ'աղօթէ համայն քրիստոնեայ աշխարհի համար, այլ և անոնց փոխադարձ սէրը կը հայցէ ըսելով.

«Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու ընդ ամենայն տեղիս քրիստոնէութեան ուր և կարգան զանուն Տեառն արքութեամբ, Տէր, աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեցի։»

Զորրորդ ժառանգութիւնն է հաւատարմութիւնը Յիսուս Քրիստոսի անուանն և անձնաւորութեան։ Դարեր անցան, վարդապետական շատ մը փոփոխութիւններ Այդ անսովոր հանդերձանքը և թիկնաթաղանթներուն տեսքը, որոնց վրայէն վերցուած էին ծածկոյթները, ծանրախոհ երեւոյթ մը կ'ընծայէին Պ. Ռիշոյի և Թոյլ չէին տար որ սրտին մէջ լեցուած ուրախութիւնը պոռթկայ դէմքին վրայ. պատճառը սա էր որ Պ. Ռիշո ամէն առեւնէ աւելի երջանիկ կը զգար ինքզինքը։

Վիլիքրանշ-ուէ-Բրօվէնսի մէջ բժիշկ էր ան, որ փոքր քաղաք մըն է, կապտագեղ ծովէն ոչ շատ հեռու, արեւուտ ու հովանաւոր վայրի մը մէջ հաստատուած։ Պ. Ռիշո պատուական մարդ մը ըլլալուն՝ չէր կրցած հարստութիւն դիզել. գրեթէ նոյնքան աղքատ մնացած էր այն գիւղացիներուն պէս, որոնց իր բժշկական խնամքները կը շռայլէր, յաճախ ձրիապէս։ Դժուարաւ կը ճարէր իր ընտանիքին ապրուստը, որ բազմանդամ չէր։

Իր զաւակը դեռ նոր աւարտած էր բժշկական ուսմանց ընթացքը. աղջիկը կարգուելու տարիքը թեւակոխած, հմայիչ դէմք մը, գողտր տիրա մը, մշակուած միտք մը, հեզամտաբոյր ու կորովի նկարագիր մը ունէր, բայց դրամօժիտէ զուրկ էր։ Բժշկական այցելութիւններէ դարձին, իրիկուան, Պ. Ռիշո երբեմն կը խորհէր իր աղջկան ապագային վրայ զոր կը պաշտէր և որ արժանի էր այդ սիրոյն. Տօքթ. Ռիշո կը մեղադրէր իր վեհանձնութիւնը զոր չարաչար կը գործածէին քանի մը հիւանդներ. այդ առթիւ դառն խորհրդածութիւններ ալ կ'ընէր։

Բայց այդ օր Պ. Ռիշո տխրութիւն չէր զգար ո՛չ իբր հայր և ոչ ալ իբր բժիշկ։ Համակ ուրախութեան մէջ թաղուած էր։

Այդ պատուական մարդուն ուրախութեան պատճառը սա էր որ իր զմայլելի ու պաշտելի աղջիկը ալ եւս չպիտի կրէր իր անխորհուրդ վճռամնութեան հետեւանքը։

Լիզ Ռիշո իր քաղաքէնին՝ Ալպէր Մարբիզի հետ պիտի ամուսնանար, որ այդ կողմերու ամէնէն հարուստ սեփականատէրն էր, ազնիւ նկարագրով մը օժտուած։

Լիզ և Ալպէր նշանախօսութեան մասանիները պիտի փոխանակէին այդ իրիկուն, ճաշէն յետոյ, որուն ներկայ պիտի գտնուէին մէկ քանի բարեկամներ և կոմս ու կոմսուհի որ Ռիշոյէր ալ պիտի պատուէին իրենց ներկայութեամբ։

Այդ պատճառաւ էր որ տանտէրն ու տանտիրուհին խնամք տարած էին իրենց արդուզարդին և խոհանոցն ալ ոգեւորութիւն ստացած էր։

Եթէ համարձակութիւն ունենար՝ Տօքթ. Ռիշո մանկական շարժուձեւերով պիտի արտայայտէր իրուրախութիւնը. ան կը զգար թէ ծանրախոհութիւնը կը ճնշէր իր վրայ։ Բայց ամէնէն աւելի խոլ փափագ մը կը զգար իր կինը ողջագուրելու, շառաչուն համբոյրներ դրոշմելով անոր այտերուն վրայ։ Բայց ինքզինքը կը զսպէր՝ այդ իրիկունը հանդիսաւոր ըլլալուն համար. կոմսն ու կոմսուհին պիտի հասնէին ընթրելու...

Տօքթ. Ռիշոյի սիրտը այնքան ուժգնօրէն չարտփեց, երբ դուռը բացուելով մէկը ներս մտաւ։ Ոչ թէ Տիկին ար Ռիպիէր, այլ Լիզն էր ներս մտնողը։ Նորատի աղջիկը ժպիտ մը ուղղեց իր ծնողքին և բնաւ չփոքձեց ծածկել այն անհուն երկրանքը, որ իր էութեան խոր ալքերէն կը բխէր և դեղուն երես մէջ կը յորդէր։ Իր կացուդիրքը, նայուածքը, ամէն ինչ ի վեր կանչէր իր կատարեալ ու անխառն երջանկութիւնը։ Ընդհանուր պիտի իրականանային իր ամէնէն քաղցրիկ յոյսերը։ Ասով հանդերձ Լիզ դուրսը ընցնց ժպտագին դէմքով, և իր անհամբերութիւնը արտայայտց ըսելով.

—Հա՛յր, ինծի այնպէս կը թուի որ մեր հրաւիրեալները քիչ մը ուշացան։

—Ո՛չ, հարիւ առենը եկած է, պատասխանեց տոքթ. Ռիշո, հին ու խաղոց ժամացոյց մը հանելով գրպանէն։

—Ինծի անանկ կուգայ որ շատ ուշացան մեր հիւրերը, բաւ տիկին Ռիշո. մնաց որ միշտ այսպէս կ'ըլլայ. մարդ երբ պատրաստ չըլլայ՝ կը կարծէ որ ատոնց չպիտի ուննայ ամէն ինչ պատրաստելու. բայց ամէն բան կարգի դրուածին պէս՝ անհամբերութեան կը մտնուի։

Եւ ահա ճշդապահ հրաւիրեալները կը հասնէին։ Առաջին անգամ ներս մտաւ տիկին տը Բապրոլ, մայր՝ Վիլիքրանշի նոտարին. յաւակնոտ ու արուեստակեալ ձեւերով պառաւ կին մըն էր, շաք ու քինախնդիր, որ դժկամակութեամբ եկած էր հոն՝ ուրիշներու երջանկութենէն չխորժելուն համար։

Ցետոյ սրահ մտաւ Ժաք Տօսսան, հաւատարիմ դատաւորին քարտուղարը, սիրուն ու խորհրդաւոր դէմքով, զոր քիչ մը անչափ կը գտնէին չար լեզուները։

Ի վերջոյ հասան տը Ռիպիէր կոմսն ու կոմսուհին, ընկերակցութեամբ Օր. Մարթ Պուասիէրի, զոր առաջին ամուսնութենէ մը ունեցած էր կոմսուհին։

Տէր և տիկին Ռիշո նորեկ հիւրերուն քով փութացին։ Կոմսն ու կոմսուհին ընդունելով իրենց եղած հրաւէրը, պատիւ մը ըրած էին տոքթ. Ռիշոյի ընտանիքին, նախանձը չարժելով Վիլիքրանշի բոլոր ներեւելիներուն։

Տէր և տիկին Ռիպիէր, նոր հաստատուած Վիլիքրանշի մէջ, կղզիացած կեանք մը կ'անցընէին Պելվիւի իրենց փառաւոր դղեակին մէջ, քաղաքին դռներուն մօտ բարձրացած։ Տօքթ. Ռիշոյի առնը միայն կը յանձնէին, որ վերջերս իրենց աղջիկը դարմանած էր մեծ անձնուիրութեամբ։

Ինչի որ հիմա եղանակն է թուքի հունա ճարելու, գարնան ցանի համար, պէտք է այս կէսը ուշադրութեան առնել և ըստ այմմ յանձնարարել որ ղրկուածը պատուաստուած թթենիի տեսակէն ըլլայ, որուն գինը երբեմն մինչեւ 20 ղրշ.ի կ'ելնէ օխան, երբեմն 60—70 ղրշ.ի կը բարձրանայ։ Այն տեղերը ուր շերամապահութիւնը սկսած է զարգանալ, լաւ կ'ընէ լայ հիմակուընէ թթենիի հունա ճարել, գարնան մէջ պատրաստ գտնուելու համար։ Թթենիի տունկ հայթայթող կեդրոններէն, զոր օրինակ Պրուսայէն հեռու գտնուող գաւառներու համար կարեւոր է այս պարագան։

Կարին Ն. Գ. ԳԱԼՅՏԵԱՆ

ՓՈՔՐ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

(Ս. Ճ. Ատաբազար).— Գեղանխնձորի տունկերը հողամբէրը (yoyoq soysuru-mu, butter) վաղուց յանձնարարուած գործողութիւն մըն է, թէեւ վերջերս հակառակը պնդողներ ալ եղան. փորձառութիւնը դեռ վերջնապէս իրաւունք չտուաւ այս վերջիններուն, հեռաւոր պէտք է սպասել. դուք ալ կարող էք այս մասին բաղդատական փորձեր ընել և արդիւնքը հաղորդել մեզ։

(Տ. Կ. Ատաֆա).— Մարգու կղզանքը ամէն տեղ իբր ազբ կը գործածուի շատոնց. այս մասին Զմիւռնիոյ շատ առաջ գրացած են. գլանաձեւ չորցնելով կղզանքը, իրենց բրինձի արտերը կը փախադրեն և հոն մանրելով հողին վրայ կը տարածեն։ Փորձը ցոյց տուած է որ, մի-ջին տարիքով առողջ մարգու մը տարեկան կարծր և հեղուկ կղզանքը բաւական է 2 արտալար տարածութիւն ունեցող արտ մը պարարտացնելու. առողջին քով պէտք է Թուրքս հարուս բառն ալ աւելցնել, որովհետեւ այս վերջնոյն կղզանքը պարարտացուցիչ նիւթերու մասին ա՛լ աւելի հարուստ է։

Ուրբայի մէջ սովորութիւն է գործածուիլնէ առաջ ապամեխել մարգու կղզանքը, որպէս զի փոխադրութիւնը դիւրին ըլլայ և հանդուրժելի գործատէրներուն համար։ Այս առթիւ կը գործածեն երկաթի արջասպ (գանը գրպրս, sulfate de fer ord.) որ ածան նիւթ մըն է. 100 քիլոյի համար 2—3 քիլօ բաւական է. Ջուրի մէջ դիւրաթաղ է. կղզանքներու յատկացած փսին կամ հորին մէջ լեցուցէք այս հիւթը։

(Ա. Բ. Պիլենիկ).— Մխաթի տունկին մէկ տեսակը կայ որ իբր զարդածաղիկ կը մշակուի Եւրոպայի մէջ. անունն է Nicotiana sylvestris։ Մինչեւ մէկուկէս մետր բարձրութեան կընայ հասնիլ. ճերմակ և խաղողկանեւ սիրուն ծաղիկներով կը զարդարուի, մինչեւ ձմեռուան սկիզբները. այս բոյսին արմատը տեւական է. հունտը գարնան մէջ կը ցանեն և առաջ եկած սնիկիները զատելով, ածուներու մէջ կը անկեն. խնամքի մասին դժուարահաճ է. վարդաստանկին, գանգանն և տպիսին հետ ընկերակցութեամբ լաւ կը զարդարէ ծաղկի ածուները։

(Կ. Մ. Պոռնսա).— Մնարեկը (fnıc foğmuq, asperge) առաջ կը բերեն իր հունտերուն և արմատներուն միջոցաւ. դուք տեսնած էք առաջին միջոցին դիմել, քանի որ Պոլսէն չէք կարող ծնեբեկի արմատներ (բինչ, griffe) բերել տալ. որթալուսիի օրէնքը արդէն է այս մասին, անսասանող տուդանքի կը դատապարտուի։ Մնեբեկի արմատ կընաք գտնել քաղաքիդ Տիպար-արտին մէջ. դիմեցէք անգամ մը։

Եթէ ծնեբեկի մշակութիւնը կ'ուզէք հաստատել ձեր պարտէզին մէջ, ձեր անձնական սպառումին համար՝ լա՛ւ. եթէ ծախելու համար է, պարապ յոգնութիւն յանձն մի՛ առնէք, գնահատող չէք կրնար դտնել քաղաքիդ մէջ. Եւրոպացի այցելուներ անպակաս են հոս, իրաւ է, բայց զանոնք հիւրընկալող պանդոկներուն գլխաւորը արդէն իրեն պէտք եղածին չափ ծնեբեկ արտադրող բաժին մը ունի իր պարտէզին մէջ. քիչ անգամ ձեզ դիմելու պիտի հարկադրուի։

(Տ. Ա. Իսկիշեհիր).— Քսաի (ուլուզ, gale) հիւանդութիւնը կենդանիներէն կընայ փոխանցուիլ մարդուն. այդ մասին որ և է տարակոյս մի՛ ունենաք. ուսերու մէջ պահուած շունը և նոյն իսկ կատուն այդ մասին վտանգաւոր միջնորդներ են. զարմանալի է որ ձեր աղջիկը դարմանող բժիշկը լռութիւն պահած է այս մասին. Թերեւս անհաճոյ չերեւնալու համար ձեր աղջկան, խորհուրդ չէ տուած հեռացնել ձեր տանը փոքրիկ շունը, որ ինչպէս կ'երեւի, օրիորդին սիրական կենդանին էր։

ՆՈՅՆ

ԱՌՏՆԻՆ ՅՈՒՇԱՏԵՍԻՐ

Դանակի վրայէն պատուի բիծերը հանելու լաւագոյն միջոցն է ածուխի բարակ մոխիրով և բարդէ լաթի կտրով լաւ մը շփել դանակին շեղբը, թեթեւ մը լուալ դայն գաղջ ջուրով, քիչ մը իւղ քսել վրան և ապա կոկուղ լաթով մը չորցնել ու փայլեցնել շփելով։ Դանակներու վրայ գտնուած հին բիծերն ալ կ'անհետանան այսպէսով։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԹԱԳՈՒՀԻՒ ՄԸ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԷՆ

Լուսերական հալիւթ մը դուսարը պատանի Էդջն, Անգլիոյ Ճորճ Փ. թագաւորին չորրորդ որդւոյն Քէնդի դուքսին դուստր Վիքթորիա փոքրիկ իշխանուհին ուսուցչուհին էր. օր մը երբ աղջիկը տասներկու տարեկան էր, պատանուհին Անգլիոյ արքայական գերդաստանին ճիւղաբաշխման ծառը ցուցուց անոր, որուն ամենավերջին ճիւղը Վիքթորիա անունն կը կրեր։ Աղջիկը ըմբռնեց այդ ցուցման նուիրականութիւնը և խոստացաւ անկէ եւսաք «Ժիր» ըլլալ։ Որովհետեւ ապագային Անգլիոյ տէրութեան վերապատուհին ըլլալու պիտի կոչուէր։ Արդարեւ այդ աղջիկը ապագային Անգլիոյ թագուհին եղաւ և իր ժամանակին մեծ թագաւորները անոր կը դիմէին՝ համբաւի տէր և կատարեալ անձնաւորութիւն մը ըլլալու ճամբան անկէ սորվելու համար։ Հոբենական առաքինութեանց ճշմարիտ ժառանգող մը, փութաջան, զգուշաւոր, ժիր և անփառասէր էր Վիքթորիա թագուհին, իր պետութեան աննման անկաւուշէ։ Ինքը մարմնացուն էր իր ազգաին մէջ տիրող կաղդուրիչ մթնոլորտին, այն տան, ուր իր կառավարութեան տարիներուն մէջ շատ դիւցազունները մեռան, տարեցան և մեռան։ Թագուհին իր կառավարութեան ժամանակամիջոցին մէջ անցած դարձած և փոքառութիւնները դրի առած է իր դողդիլուն ձեռքով, որպէս զի կը կրեր Անգլիոյ պետութեան մահկանը։ Ուստի, տեսակ մը բարեպաշտ ըզգացումով ձեռք կ'առնենք այսօր Վիքթորիա թագուհին թղթակցութիւններն ու օրագրութիւնները, որոնց կարգադրութիւնն ու հրատարակութիւնը Լիտու

ՀԵՐԹԱՑՈՒՄ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԸ ԿՈՐՍՏԱՆՈՒՄ ԵՎ ԱՅԼԱԶԳԵՐՈՒՄ

(Նոր Յորք Հերալդ)

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն դեսպանը Սանկտ Պետերբուրգի մեջ, Մր. Մեյերը, Ռուսական կառավարութեան հրաւէրով մեկնեցաւ Ֆինլանդիայի Վիբորգ նաւահանգիստը, ուր ներկայ գտնուեցաւ Ռուսական նաւատորմիղի զանազան նաւերուն գործադրած զանազան փորձերուն։ Ինչպէս կը հաղորդեն Ռուսական Լոյս լրագրին, Մր. Մեյերը Ռուսական նաւատորմիղի հրամանատարներուն հետ ներկայ գտնուեցաւ Ֆինլանդական ծոցի մէջ գտնուող Գոգլանդ կղզիին մօտ գտնուող ռազմական զանազան նաւերուն գործադրած զանազան փորձերուն։ Ռուսական նաւատորմիղի հրամանատարները Մր. Մեյերին ներկայացուցին նոր հրանոթներ, զանազան նաւերուն գործածուող զանազան գործիքներ, ինչպէս նաև նոր տեսակի ականներ։

նախարար Սաֆրը Յովհաննէս էֆ.ի և խորհրդական ու հաշուակալ Խալիս պէյի կողմէ. իսկ Լալէ Պաղչէսի ժամանակուն ալ ընդունուեցաւ Կայս. Գանձարանին առաջին քարտուղար Ա.մէտ Նէճաթի պէյի, երկրորդ քարտուղար Համաի պէյի, Տէրթիմալը Շերիֆի պաշտօնեաներէն ու Խրգայի Շերիֆի ծառայողներէն Էյնշա Նազմի պէյի և ուրիշներու կողմէ: Վեհ. Սուլթանը սակէ հեծրան գնաց Պաղտատ քէօշկը: Զինուորներ երկու կարգի վրայ բարեւի կեցած էին:

Ն. Կ. Վեհափառութիւնը Պաղտատ քէօշկին մէջ պահ մը հանգիստ առաւ և թէյ խմեց, աղօթելէ ետքը, գնաց Խրգայի Շերիֆին գտնուած տեղը: Վեհ. Սուլթանը իր ձեռքով բացաւ նուիրական վերարկուին ծածկոցները և ամենայն ակնածանօք համբուրեց: Յետոյ, Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Մեծ-Եպարքոսը, Շէյխ-իլ-Իսլամը և բոլոր նախարարները ու բարձրաստիճան պաշտօնատարները կարգով համբուրեցին նուիրական վերարկուն: Իւրաքանչիւրը ստացաւ թաշկինակներ, որոնց վրայ կրօնական վերառուութիւններ գրուած էին: Արարողութիւնը աւարտելէ ետքը հանդիսաւոր աղօթքներ կարդացուեցան: Վեհ. Սուլթանը կատարեց կէսօրէն ետքի աղօթքը և ունկնդրեց կրօնական ընթերցուածներու. յետոյ Պաղտատ քէօշկը վերադարձաւ:

—Վեհ. Սուլթանը, ժամ 10ու կէսին, հեծրանն գնաց մինչեւ երրորդ դուռը, ուրկէ փառաւոր կառք մը բազմելով իկաւ Թոփգապու Պալատան քարափը, անկէ Սեօյիւէլի Կայս. շրջեանում Օրթաքէօյի Փաշա Իսկէլէսիի քարափը ժամանեց և անկէ դարձեալ փառաւոր կառք մը բազմելով Կայս. Պալատ վերադարձաւ: Այդ միջոցին ալ բոլոր շրջանները դրօշներով զարդարուած էին և նաւային զինուորները «Բահրիյեանը չօք եաշա» գոչեցին:

—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, երէկ, դրամական պարգեւներ բաշխուեցան Թոփգապու պալատան բոլոր զինուորներուն, որոնք «Բահրիյեանը չօք եաշա» գոչեցին:

— Պալատական Տիկիններն ալ Խրգայի Շերիֆը համբուրելէ ետքը, գացին Իսկի Սէրի Փաշայի մզկիթը և համբուրեցին հոն պահուած միւս Խրգայի Շերիֆը:

— Քաղաքապետ Ռէշիտ փաշա, Կայս. Գանձարանին վերառուչ Իշէմ պէյ, Թոփգապու պալատան հրամանատար Ռիզա փաշա, Կայս. Գանձարանին առաջին քարտուղար Ա.մէտ Նէճաթի պէյ և ուրիշ պաշտօնատարներ արժանացան Կայս. մեծարանաց:

— Վեհ. Սուլթանին երթուղթի պահուն դրամական պարգեւներ բաշխուեցան աղքատներու, որոնք բարեմաղթութիւններ ըրին Կայս. արեւշատութեան համար:

— Ինքերունը Հիւմայունի կողմէ մատնուած երեք Վեհ. Սուլթանին համար պարտաստուած հանդէսներ Կայս. Պալատ մատուցուեցան:

— Զանազան վարժարաններու աշակերտներ բարեւի կեցած էին և Վեհ. Սուլթանին ձօնուած երգեր երգեցին:

— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, երէկ իրիկուն «բէնիրլի բիտէ» և սիկաէթներ բաշխուեցան բարեւի կեցող բոլոր զինուորներուն, որոնք «Բահրիյեանը չօք եաշա» գոչեցին:

— Վեհ. Սուլթանը Պաղտատ քէօշկը գտնուած պահուն մատուցուեցան Ինքերունը Հիւմայունի վարժարանին ուսանողներուն կողմէ պատրաստուած նկարներ և վերառուութիւններ:

— Կ. Պոլսոյ, Դալաթիոյ ու Բերայի բոլոր շէնքերը ու խանութները, երէկ, դրօշներով զարդարուած էին:

ԿԱՑՍ. ՇԵՆՈՐՀ.— Երէկ ծանուցինք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած էր հրամայել որ դրամական պարգեւներ շնորհուին հրեայ աղքատ ուսուցիչի մը, անոր հիւանդ աղջիկը դարմանելու համար բժիշկներ յանձնուին և հագուստներ արուին: Այդ ուսուցիչը կրօնական նախաթաթեան պաշտօնարանը հրաւիրուելով, ծանուցուեցաւ իրեն թէ իր զաւակները Կայս. վարժարանները պիտի ընդունուին ձրիաբար: Ուսուցիչը բարեմաղթութիւններ ըրաւ Կայս. արեւշատութեան համար:

ՕՍՄ. ՆԱԻՍ.ՖՈՐՄԸ.— Դեբմանիոյ Ֆիլի նաւագործարաններուն մէջ օսմ. կառավարութեան հաշոյն շինուած երկու Թորփիլանաս-յածաւորակները, առջի օրը, Ֆիլէն ճամբայ ելեր են Կ. Պոլիս գալու համար:

Ա.ԻՍՏՐԻՈՒ-ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ դեսպան Բալլավիչինի մարքիզը, որ արձակուրդով քաշակայ կը գտնուէր, երէկ իր տիկնոջ հետ Կ. Պոլիս վերադարձաւ Սոֆուլեան ճեպընթացով:

— Կայս. Պալատան կողմէ Խարիֆիէի արարողապետ Խայրեդտին պէյ և Բ. Դրան կողմէ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին թարգմանները բարի գալուստ մաղթեցին դեսպանին:

— Բալլավիչինի մարքիզը ու մարքիզուհին ուղղակի Եէնիքէօյի ամարանոցը գացին:

ՕՍՄ. ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Թուրքիոյ արտաքին վաճառականութիւնը, 1905-1906 տարեշրջանին, եղած է 1,122,894,464 ֆր. որուն 432,792,139ը՝ արտածում և 690,092,464ը՝ ներածում: Ներածմանց մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ Անգլիա՝ 241,819,630 ֆր.ով, արտածումներուն մէջ ալ 139,216,784: Ապա կուգայ Աւստրիա-Հունգարիա որ 143,355,147 ֆր.ի ապրանք ծախած և 47,020,673 ֆր.ի ապրանք գնած է: Ֆրանսա 58,714,422 ֆր.ի ապրանք ծախած եւ 105,837,746 գնած է: Իտալիոյ վաճառականները կը հանին 53,816,316ի և գնումները՝ 21,910,924ի: Ռուսիա 40,043,498 ֆր.ի ապրանք ղրկած և 13,064,577 ֆր.ի ալ առած է: Գերմանիա ծախած է 29,156,578 ֆր.ի ապրանք և գնած է 27,009,375:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ Ակուսթա Վիքտորիա կայսրուհին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ, Բերայի գերման վարժարանին մէջ շնորհաւորական արարողութիւններ կատարուեցան:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ դեսպան Պ. Բոնսթան յառաջիկայ շաբթու Բարիզ պիտի ուղեւորի արձակուրդով: Պ. Բոնսթան ներկայ պիտի գտնուի Կ. Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպանատան նախկին խորհրդական և հիմա Բէգքիի դեսպան Պ. Լամոն Պարտի ամուսնութեանը՝ Օր. Կասդրիլլ տը Վանաէօվրի հետ:

ԷՊԻՕԴԼԻՔԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՏՈՒՆԸ.— Բոսֆորսի մէջ կը կարդանք.— Վպէօղլը վաճառատան վճարմանց դադարման խնդիրը ուշագրաւ հանգամանք մը կը ստանայ: Մեր առած լուրերուն նայելով, այդ վաճառատունէն Կ. Պոլսոյ մէջ առնելիք ունեցող տեղատուութիւններու և վաճառականներու թիւը տասնչինգի կը հասնի: Ծանձնակատարներն ալ բազմաթիւ են. իւրաքանչիւրին առնելիքին գումարը 2000էն 10,000 ոսկիի չափ է: Էպէօղլը վաճառատունը, սակէ առաջ, թէև դժուարութեանց հանդիպեր է, սակայն նոյն միջոցին այդ վաճառատունը վարող անձին ձեռք առած միջոցներով, դժուարութիւնները հարթուեր են: Սակէ յետոյ գործառնութիւնները աւելի ընդարձակուեր են: Վերջերս Պարսկատանի ու Վիեննայի ճիւղերը վնասներու ենթարկուեր են և երեք ամսուան «պոնս»ներուն մէջ հետզհետէ վերցուելովը գործառնութիւնները խանգարուեր են: Կ'ըսուի թէ այդ վաճառատան տուժածներուն քննութիւնէն օգտակար արդիւնք մը պիտի չկրնայ ձեռք բերուիլ և թէ պարտքերուն ու առնելիքներուն միջեւ տարբերութիւնը մեծ է: Պարտքերը 136,000 ոսկի են, մինչդեռ առնելիքները՝ 40,000:»

ՀԻԹԵՀ.— Երէկ ժամ 8½ին, Բերա, Այնալը Զէյմէ, Սաալար Զըքմաղ փողոց, հրդեհ ծագեցաւ արարդեմանի մը հինգերորդ յարկէն, ուր Արիքլիա անուն կին մը կը բնակէր: Թէև անմիջական օգնութիւններ հասան, բայց փողոցը նեղ ըլլալով և ջուր չգտնուելով, կարելի չեղաւ մարել ու ամբողջ արարդիմանը այրեցաւ: Այդ շէնքը Տօքթ. Աքեսթորիթի սեպհականութիւն էր:

— Այսօր, կէսօրին, լուսադիրս մամուլը դրուած միջոցին հրդեհ ծագեցաւ Գալիս, Սիսոր Գրաբաս:

ԱՆԱՏՈԼԻԻ երկաթուղիին 40ոդ շաբթուան հասոյթը ապէս եղաւ իւրաքանչիւր քիլոմեթրի համար.—Հայտար Փաշա-Էսկիսիրիի գիծ (578 քիլոմեթր) 17,708 ֆր. նախորդ տարիէն 3,366 պակաս և միւս շաբթներէն 542 աւելի: Իսկիշէհր-Գոնեայի գիծ (445 քիլոմեթր) 15,363, նախորդ տարիէն 5,831 աւելի և միւս շաբթներէն ալ 1,058:

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Բերա Այնալը Զէյմէ բնակող և Ղալաթիոյ Խափար խանին մէջ արմատի վաճառականութիւն ընող Սթավրի, օր Օտեսա պիտի ուղեւորէր, երէկ Վասիլ անուն մարդու մը հետ Գալիս՝ մարդահամարի պաշտօնաթանը կ'երթար անցագիր ստանալու: Նոյն պահուն մարդ մը մօտենալով, սկսաւ Վասիլի հետ տեսակցիլ: Այդ մարդը շորթեց Սթավրիի բանթալոնին եռեւի գրպանը գտնուած դրամապանակը որ 110 ոսկի կը պարունակէր, և փախաւ: Անցագրի ծախքը վճարելու պահուն Սթավրի տեսաւ թէ դրամապանակը անհետացած է. իսկոյն Վասիլը ձերբակալել տուաւ, վասն զի նոյն մարդը Վասիլի հետ տեսակցած ըլլալով, ծանօթ էին իրարու:

ԳԻՆՈՎԱՅԻԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ.— Ցիէների շրջակայ Լոնճա Թաղը բնակող կօշկակար Գարագաշ Թէոքիոս, առջի իրիկունը, գինով վիճակի մէջ ատնը գացած պահուն, կարապետ անուն հիւանդի մը վրայ ինկաւ, որ տան մը տախակոմը նորոգած էր և տիրոջմէն իր վարձքը կը գանձէր: Կարապետ «Ճամբան չեմ տեսներ», ըսաւ: Ատոր վրայ, Թէոքիոս զայրացած դայտրը քաշեց և Կարապետը գլուխէն ու կոնակէն վիրաւորելով փախաւ: Ոստիկանութիւնը հասնելով վիրաւորը հիւանդանոց ղրկեց: Թէոքիոս ալ ատնը գնաց, բայց անհետները բացակայ էին. ուստի դիմացը գտնուած Մարիամ անուն կնոջ մը տունը մտաւ և հարցուց թէ իր քոյրը ո՛ւր գացած է. մխաղական պատասխան ստանալով յարձակեցաւ Մարիամի վրայ, բայց այս վերջինը տունէն դուրս փախաւ պօռալով: Նոյն միջոցին Նիկողոս անուն բեռնակիր մը իմանալով արդիւնք Թէոքիսի փախուստը և ատիկինները հասնելով զայն ձերբակալեցին: Զարագործը խոստովանեցաւ իր գործած ոճիրը:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՇՐՋԱՊԱՐԱԿԸ

ՑՈՐԵՆ		Փարա
Առաջին ճերմակ	օխան	54 -55
Երկրորդ »	»	52 -
Խառն »	»	50 -51
Զաւտարլը »	»	49 -
Կարծր առաջին »	»	56 -
» միջին »	»	54 -55
» խառն »	»	52 -
ԱԼԻՒՐ		Դրչ.
Տեղական գերմա	Ա. Պարկ	110 -
» »	Բ. »	108 -

Այսօր 23 վեկան Անատոլիի ցորեն ժամանեց.

ԹՆԴ		
Օխան 24 փարա		
ԳՆԱՐ		
Բէյսթէնէզ	քիլէն	18 -18½
Բուսմէլի և Մէրսին		17½-

ՑՈՐՆԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

10 Հոկտեմբեր

Նիւ-Եորք	պարապատ	83.3..
»	մարտի համար	.
» 1907	մայիսի »	85.1.4
»	հոկտ.ի »	79.8.8
»	դեկտ.ի »	81.1.2
Լիվրբուլ	պարապատ	7.

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔԱԼ. ԺՈՂՈՎԻ ԱՇՍՕՐՈՒՍԱՆ ՆԻՍՏԸ

Քաղաքական ժողովը գումարեցաւ այս առաւօտ ժամ 5ին, Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ, Ս. Պատրիարք Հօր: Ներկայ էին դերասահնապետ Աշնան Տիրան պէյ և անդամներէն Մկրտիչ էֆ. Սասսեան, Տօքթ. Անէմեան պէյ ու Տիգրան էֆ. Թօքաթեան:

1.—Պատրիարքարանի հասութից սակացոյցին, զոր Ս. Պատրիարք Հայրը ծրագրած էր, քննութիւնը շարունակուելով՝ ժողովը հաստատեց զայն և գործադրութիւնը որոշեց:

2.—Ուսումն. Խորհուրդի անդամներէն Տօքթ. Դաւիթեան էֆ. վերջնապէս հրաժարած ըլլալով, ժողովը անոր տեղ նոյն Խորհուրդի անդամ ընտրեց Յարութիւն էֆ. Յովհաննէսեան:

3.— Տնտեսական Խորհուրդի տեղեկագրին վրայ, ժողովը ընդունեց Տիվրիկի կալուածոց Հոգաբարձութեան առաջարկութիւնը՝ քանի մը ապարդիւն կալուածոց վաճառման մասին, և արտօնեց անոնց վաճառումը, Տնտեսական Խորհուրդին հաստատութեան ներքեւ:

* Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Զիլինկիրեան՝ Բարթող էֆ. Հիւսքարպէյլեանների հետ այս առաւօտ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը եկաւ, և պահ մը ներկայացաւ Ս. Պատրիարքին, ազգային խնդիրներուն համար:

ՋԵՌՆԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԻՒԴԸ

ԳԱԼԱՏԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Խոգիպլի Գալիցիան Որբանոցի Խնամակալութիւնը, ինչպէս օրը օրին ծանուցինք, նախորդ շաբթու նիստ գումարեց այդ հաստատութեան մէջ: Ներկայ էին Ազն. Տիկնայք՝ Վասիլուհի Գաբակէօղեան և Էլիզա Տէր-Յարութիւնեան, ինչպէս նաև Բարթող էֆ. Թէլեան: Խնամակալութեան սոյն նիստին յատկապէս հրաւիրուած էր ճարտարապետ Ստեփան էֆ. Համամճեան՝ Որբանոցին կից կատարուելիք յաւելուածական շինութեան մը մասին խորհրդակցելու համար:

Կը յիշուի թէ վերջերս Սարգիս էֆ. Գարակէօզեան անձամբ Որբանոց այցելելով, բարի ներշնչումը ունեցած էր ինքնարերաբար 100 օսմ. ոսկի նուիրելու, պայմանով որ այդ գումարը յատկացուի արհեստարանի յատուկ մէկ մը հատատելու Որբանոցին մէջ: Խնամակալուհի Տիկինները և Թէլեան էֆ. յարմար դատած են որ Որբանոցին կից սրահ մը կառուցուի, արհեստարանի ծառայելու համար, պայմանով որ շինութեան ծախքը 100 ոսկին չանցնի և այս նպատակով խորհրդակցեցան Համամճեան էֆ.ի հետ, որ ստանձնեց փութով պարտասել ճարտարապետական յատակագիծը: Գրաֆ ոյեան տանուհիները հան պիտի տրվին կարուելու, ձեռագործ և նկարչութիւն, մանուածքատուուցիչներու դասատուութեամբ, ինչպէս կը տրվին այժմէն, բայց նոր շինուելիք սրահը պիտի յատկացուի այդ դասատուութեանց և պիտի ծառայէ մասնաւորապէս մթերանոցն ըլլալու ձեռարուեստական արտադրութեանց, անոնց վաճառման համար, երբ բարեսէր ու հետաքրքրուող անձեր այցելեն Որբանոց:

Այս արհեստանոցի յատուկ օրահին շինութեամբն ու այդ ձեռարուեստի ճիւղին տրուելիք նոր զարկովը, տարակոյս չկայ թէ Գալիցիան Որբանոցը նորանոր առուելութիւններ պիտի ընծայէ այն ընտանեդրուկ ու չքաւոր աղջիկներուն որոնց խնամածութիւնը ու դաստիարակութեան հոգը ստանձնած է:

* Որբանոցին Խնամակալութիւնը իր այդ նիստին մէջ, ընթացիկ գործերով զբաղելէ զատ, խորհրդակցութիւններ կատարեց նաև նոյն Հաստատութեան կից գտնուող ձկայիրլեան ընակարանի գնման համար և յանձնեցաւ սա եղբ-կացութեան որ եթէ այդ տանը սեպհականաբէր եղող ձկայիրլեան ժառանգորդները չափաւոր գնով մը վաճառելու յօժարին, — որ հաստատութեան Որբանոցի համար պիտանէին, — այդ պարագային մէջ գնումը կատարուի:

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ

Խնամակալութեան յիշեալ նիստին մէջ, Թէլեան էֆ. յայտնեց ի դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր թէ, Ն. Սրբազնութիւնը որ մասնաւոր խնամք կը տանէ այս կրթական-բարեսիրական Հաստատութեան վրայ, փափաքելով անձամբ տեղեկանալ տանուհիներու ուսումնական վիճակին, յուլիս 11ին անձամբ ներկայ գտնուած է քննութեանց և տանուհիները երկրորդ քննութիւն մը անցուցած են նոյն օրը՝ կրօնի, եկեղեցական ու մատենագրական պատմութեանց և հայերէնի, ինչպէս նաև քննուած են ուսմանց ուրիշ ճիւղերու մէջ: Ս. Պատրիարքը գոհ մնալով քննութեանց արդիւնքէն, և գնահատելով դպրոցին յառաջդիմութեան համար արուած ջանքերը, հինգ մրցանակ սահմանած է Որբանոցին մրցանակաբաշխութեան օրը արուելու հինգ կարգերէն մէյմէկ սանուհիի որոնք ուսմանց բոլոր ճիւղերուն մէջ առաջին հանդիսացած ըլլան: Խնամակալութիւնը շնորհակալութիւն յայտնելով Ս. Պատրիարք Հօր այս կարգադրութեան համար, և միանգամայն տարեկան տեղեկագրէն հասու ըլլալով թէ իւրաքանչիւր դասարանի մէջ մէկէ աւելի տանուհիներ կան, ուսմանց բոլոր ճիւղերուն մէջ հաւասար թիւ ստացող, որոշեց վիճակով նշանակել զանոնք որոնց պիտի նուիրուի Պատրիարքական մրցանակը:

ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՈՒՀԻՆԵՐԸ.— ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

Խնամակալութիւնը նկատողութեան առաւ նաև վարժարանի տեսչութեան ամավերջի քննութեան տեղեկագիրը և տեղեկանալով որ բարձրագոյն կարգի հինգ սանուհիներն աւարտած են իրենց ուսմանց ընթացքը, հարկ դատեց որ, ըստ օրինի, շրջանաւարտի քննութիւն անցուցնեն: Եւ, ըստ որում, մայրաքաղաքիս վարժարանաց շրջանաւարտներու քննութիւնները վերջացած են արդէն, և սակայն տակաւին ժամանակ կայ վկայականներու բաշխման, Խնամակալութիւնը որոշեց խնդրել Ս. Պատրիարքէն որ մասնաւոր կերպով տեղի ունենայ Որբանոցին շրջանաւարտուհիներու քննութիւնը: Ն. Սրբազնութիւնը՝ գոհացում տալու համար սոյն խնդրանքին, յանձնարարած է Ուսումնական Խորհուրդին՝ կատարել այս քննութիւնը:

Խնամակալութիւնը գոհունակութիւն յայտնեց նաև վարժարանին Տնօրէն բաղմավաստակ Ռէթէյս էֆ. Թադէոսեանի և ուսուցչական մարմնոյն, իրենց արդիւնաւոր աշխատութեանց համար: Խնամակալութիւնը նկատելով նաև որ դպրոցը պէտք ունի մատենադարանի մը, ուր զարգացեալ սանուհիները կարենան զբաղիլ կարեւոր գիրքերու ընթերցումով և օգտուիլ, որոշեց մատենադարան մը կազմել: Շնորհակալութեամբ պիտի ընդունուին մատենադարանին համար ընտրանօք նուիրուելիք գիրքերը:

ՍԵՒԱՍՏԻՈՅ նորընտիր առաջնորդ Տ. Թորգոմ Ծ. Վրդ. Պիլիճեանի (Գալչեան) և Անտիոքի (Անթաքիա) Կաթողիկէ. Փոխանորդ Տ. Մկրտիչ Վրդ. Թապաքեանի պաշտօնները հաստատող Կայս. Պէրաթները Բ. Դուռունէն յանձնուեցան Պատրիարքարանի: Հետեւաբար, Պատրիարքարանէ դրուեցաւ Դպրեվանքի Նախորդ տեսուչ և վանահայրական փոխանորդ Տ. Թորգոմ վարդապետի, որպէս զի Սրմայի վանքին բոլոր գործերը փոխանցելով ներքին տեսուչ Տ. Մեսրոպ Վրդ. Նարոյեանի, ինքը Կ. Պոլիս գայ՝ ասկէ իր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար:

ՕՐԻՆԱՑ Պատրիարքին հիւանդութեան պատճառով, Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ Պատր. փոխանորդ Տ. Դարբիէլ Սրբազան այսօր Գոյանթիլը գնաց՝ Ն. Սրբազնութեան որպիսութիւնը հարցնելու համար, որ բաւական ապաքինած է:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱԼԱՊԱՐԵԱՆ, Պատրիարքարանի նախորդ գործակատարը կաթուածահար եղած և խօսելու անկարող վիճակի մատնուած ըլլալով, Շաֆին էֆ., Յարութիւն էֆ.ի որդին, Ս. Պատրիարք Հօր յայտնեց իր հոր ծանր վիճակը: Ս. Պատրիարք Հայրը բարեպաշտաբար կարգադրեց աղան ղրկեց Յարութիւն էֆ.ի դարմանումին օգնելու համար: Շնորհակալութեամբ ապաքինում կը մաղթենք:

Տ. ԽԱՉԻԿ Վ. ԴԱՎԹԵԱՆ, որ Ռուսաց հնախօսական ընկերութեան յանձնարարութեամբ Խորվիրապի մօտերը պեղումներ կը կատարէր, գտեր է ա) Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին, որուն հիմքն ու անկէ կէս կանգուն բարձրութեամբ պատերը միայն մնացած են. բ) Եկեղեցւոյ բակին մէջ բազմաթիւ սենեակներու բաժնուած շէնք մը, որ ենթադրաբար հին Կաթողիկոսարանը ըլլալու է. գ) Մօզայիք քարերով շինուած Աստուածածնի պատկեր մը. դ) Ս. Դաւիթ Դունեցւոյն գերեզմանը. ե) Հին խեցեղէն ամաններ, գդեստներ, գանկեր, եւայլն, որոնք ապակիներով պահարաններու մէջ դրուած են: Դրամի չգոյութեան պատճառաւ, Տ. Խաչիկ վրդ. դադրեցուցած է առ այժմ պեղման աշխատութիւնները և Ս. Էջմիածին գացած է: Ինչպէս յայտնի է, Տ. Խաչիկ վրդ. ապէ առաջ գտած է Ս. Հռիփսիմեանց վանքէն մէկ քիլոմեթր դէպ ի արեւելք գտնուող Առապարի կամ Զուարթնոց Ս. Գրիգոր եկեղեցին և ուրիշ բազմաթիւ նախապատմական գերեզմաններ պեղած է, տէ Մօրլանի և այլոց օրինակին հետեւելով: Այս գիւտերուն և եկեղեցական հնութեանց մէկ մասին մանրամասն նկարագրութիւնը լոյս ընծայուած է արդէն:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ Վարժարանի սաները, ինչպէս երէկ ծանուցինք, Խրգայի Շերիֆի հանդէսին առթիւ կարգաւ կեցած էին Ղալաթիոյ մեծ պողոտային վրայ ու Վեհ. կայսեր ձօնուած բարեմաղթական երգ մը երգեցին, Թուրքերէն լեզուաւ: Այն երախտագիտական գեղատառ Ուղերձը, զոր այս առթիւ ձեռքերուն բռնած էին կեդրոնականի սաները, խմբագրուած էր վարժարանին օսմանեէնի ուսուցիչ Սաֆան էֆ. Կուրտիկեանի կողմէ և գեղատառ ընդօրինակութիւնը կատարած էր Դանիէլ էֆ. Բարունակեան: Իսկ եղեռնի ոսկեզօծ զարդանկարներն ու շրջանակը պատրաստած էր ծանօթ գեղագիր Խաչիկ էֆ. Թահ. Թաճեան:

ԴՊՍՑԳԻՒՂԻ քաջալրէ Տ. Ղեւոնդ Վ. Դուրեան Դպրաց Դաս մը կազմած է Ս. Թադէոս եկեղեցիին համար և հաստատութեան Պատր. Կոնդակը խնդրած, որ յառաջիկայ կիրակի պիտի կարդացուի նոյն եկեղեցիին մէջ: Այս Դպրաց Դասին դիւանը կազմուած է հետեւեալ կերպով. Տեսուչ՝ Սահակ Ստեփանեան (ատենապետ), Մկրտիչ Սեպուհեան (ատենադպիր), Սարգիս Ստեփանեան (գանձապետ), Հրանտ Սիմոնեան (համարակալ):

ԳԵՂԱՐՈՒՆԵՍ.—Երկու ծանօթ հայազգանդաւոր նկարիչներ այս տարուան Կեան Բաղի սալօն տ'Ոթոնի (Բարիզ) նկարներու արուեստասէրներէն յաջողած էին մասնակցիլ. առաջինը Ա.ռամ էֆ. Պագալեան (Կ. Պոլսեցի), որուն պատկերին նիւթը կը ներկայացնէ Միւզի տը Լուվրի ներքին մէկ մասը՝ շատ բնական կերպով նկարուած, իսկ միւսը Ա.խասեան էֆ. (Վանեցի). պատկերին նիւթը «Հեք տը լիւն» նմանեցեալ շատ յաջողած էր:

ՊԱԼԸԲԼԸՐԻ ազգ. գերեզմանատունը կանոնաւորելու և բարեզարդելու ձեռնարկուած ըլլալը ծանուցած ենք արդէն: Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդի ատենապետ Յովհ. Կրճիկեան էֆ.՝ իր անդամակից ներէն Ճիվանեան էֆ.ի հետ նախընթաց օր նոյն գերեզմանատունը երթալով, տեղւոյ վրայ նախաքննութիւն մը կատարեցին այն փոփոխութեանց որոնք պիտի կատարուին հոն՝ Շիլլիի ազգ. գերեզմանատան կանոնագրին ու յատակագծին համաձայն: Ս. Պատրիարք Հայրը որ Բերայի քարտիէ եղած թուականին գործակցած էր Շիլլիի գերեզմանատան յարդարման ու արդի վարելուչ ձեւին վերածուելուն պատճառ եղած է, խոստացած է օր մը անձամբ երթալ Պալըքլը և դիւրացնել Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդին գործը, հարկ եղած հրահանգները տալով:

ՍԷՐՄԱՇԻ Դպրեվանքին ներքին տեսուչ Տ. Մեսրոպ վրդ. Նարոյեան և Տ. Մեհրուժան վրդ. դրաբար երախտագիտական ուղերձներ ուղղեր են ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետին՝ իրենց շնորհուած վարդապետական Լանջխաչին առթիւ: Այս ուղերձները լցած են Ս. Պատրիարք Հօր, էջմիածին զեկուելու համար:

Ս. ՓՐԿԶԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ անցեալ սեպտ. ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.— Ս. Խաչ տօնին առթիւ Արմաշ զըրկուած գանձանակի հասոյթի 1564½, Ս. Խաչ տօնին առթիւ Աբսնչի ժողովրդէն հանգանակեալ դրամ և իրեղինաց արժէք 1034¼, Խասկալի ժողովրդէն հանգանակեալ դրամ և իրեղինաց արժէք 320, Արմաշի եկեղեցւոյ մէջ շրջաբերեալ պնակի հասոյթի 267¾, Պարտիզակի Հայ առեւտրական եկեղեցւոյ պնակի հասոյթի 250, Բարեպաշտուհի Տիկին մը ըստ իր ուխտի՝ մսոյիս, յունիս, յուլիս և օգոստոս ամսոյ ամս. 216, Տօքթ. Խնդիրեան էֆ. օգս. ամսական 216, Յարութիւն էֆ. Մարկոսեան Աստաբաղրցի 216, Գէորգ էֆ Ղազարեան Նիկոմիդիացի 190, Ա. Կորիւնեան, Տ. Փամպուրճեան, Ա. Տ. Արբահամեան, Մ. Գարագաշեան և Տ. Բէչէճեան էֆք Եւդոկիացի 120, Յարութիւն էֆ. Ներսէսեան Ասանացի 108, Գոռանիկ էֆ. Բէքմէզեան Կեսարացի 108, Մակարիոս էֆ. Մինասեան Սիվրիհիսարցի, վասն հոգւոյ Կիրակոս Մանուկեանի 108, Տիկին Զէնոբիա Գուլումճեան 108, Օրիորդ Ներսէս վասն ծխախոտի 108 և Միհրան էֆ. Սիմիթեան Քէօթահիացի 95 ղրուշ:

(Շար.) (Հոգաբարձութիւն)

ՍՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱԼԿԻՐ, 20 հոկտեմբեր.—Սակարանը բացուելուն առջի օրուան լուսադոյն հանգումները չնչաւորեցան և գրեթէ բոլոր գիները բարձրացան: Միջազգային արժէթուղթերու գիները հաստատուն են: Օսմ. Միացեալին գինն է 92.45: Ռիօ Թինթոն Սակարանը բացուելուն 1670ի բարձրացած էր, բայց փակման միջոցին 1640ի ինկաւ, վասն զի պղինձը 55.էն իջած էր: Կէսօրէն երկու ժամ ետքը անգլիական կարուոր վաճառականներ տեղի ունեցան՝ վասն զի ղրոյց կար թէ Գիլքրը Գիլքրը Դրբրդ մնանկացած է. բոլոր գիները սկսան իյնալ: Գալիա Գոբարաչաշն 528 ֆր. բացուելով մինչև 534 բարձրացաւ, բայց 510 գոցուեցաւ. կապարի գինը հինգ չլիին վրայ դնելով 18.15 եղաւ: Լոնտոնի Սակարանին մէջ ալ գիները անկանոն էին, մանաւանդ ամերիկեանները, որոնք կորնցուցին առջի օրուան շահուածները, ամէնէն աւելի Եռնիոն Բասիֆիք և Ադիլ: Հարաւային Սֆրիկէի հանքային բաժնեթուղթերը շատ ակար են:

ԼՈՆՏՈՆ.— Մեծին-Բրիտանիոյ պաշտպանութեան յանձնաժողովին ծրագիր մը ներկայացուեցաւ՝ Մրիջերկանի անգլիական նաւաբաժնին մարտանաւերուն թիւը մօտերս աւելցնելու համար:

ՊԵՐԼԻՆ.— Այսօր Սակարանին մէջ կը խօսուէր Գերմանիոյ կայսրութեան պանքային յառաջիկայ հաշուետուութեան խնդրոյն վրայ: Դարձառնութիւնները շատ լաւատես չեն և զեղչի սակի մօտալուտ բարձրացումի մը կը սպասուի:

Լ.Ա. ՀԷ.—Դերմանիոյ կայսրը ու կայսրուհին երբ Հոլանտա երթան, հարիւր քան հեռեւորդներ պիտի ունենան, որպէս Լա Հէյի արքայական դղեակը անքաւական պիտի գայ. ուստի ընդունելութիւնը Ամստերտամի մէջ պիտի կատարուի:

ՀՈՌՈՄ.— Գ. Դոզելլի կը հերքէ այն լուրը թէ իր կնոջ և Սաքսոնիոյ Թագաւորին միջեւ կարգադրութիւն մը եղած ըլլայ. սխալ է նաեւ այն լուրը թէ մօտերս Ամերիկա պիտի ուղեւորի՝ նուագահանդէսներ տալու:

— Տրէզդայի մէջ պաշտօնապէս կը հերքուի այն լուրը թէ համաձայնութիւն մը գոյացած ըլլայ Մանիքա իշխանուհիին յանձնումին համար:

— Ցան Պիլլով իշխանը վճարեց Թաղման ծախքը այն կնոջ, որուն մահուան պատճառ եղած էր իր ինքնաշարժ կառքը. նաեւ շքեղ պսակ մը դնել տուաւ դագաղին վրայ:

ԲԱՐԻԶ.— Բարիզցի քիմիագէտ մը՝ Գ. Շառէդ՝ ակադեմիին ներկայացուց իր շինած ադամանդները, որոնք Մուասանի շինածներէն գերազանց են:

ՎԻԵՆՆԱ.,—Աւստրիոյ դատական նախարարը տարազրեց այն հրամանագիրը որով իտալական իշխանութեանց պիտի յանձնուին Վենետիկի մէջ Բոմարզոյի կոմսին սպանութեան մեղադիրները:

ՊԵԼԿՐԱԴ.— Սերպիոյ 1908ի ելմացոյցին մէջ 360,000 ֆր. նշանակուած է՝ թագաւորին անդրանիկ որդւոյն իբրեւ տարեթոյլ:

ՎԻԵՆՆԱ.— Գիտական հրապարակագրութիւններ տալի ունեցան Տաղկիսի պատուասին թեր ու դէմ:

ԳՈՐԳԵՐ ԶԻՆ ՀԱՍԸՐԸ

ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՆԵՐ

ՄՈՒՇԱՄՊԱ-ԼԻՆՕԼԷՕՄ, կարասեաց համար ծոպեր (սաչաֆ) ՊԱՏԻ ՆԿԱՐԷՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼԱԶԱՌՕ ՖՐԱՆՔՕ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ՎԵՐՄԱԿ ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ՍԹՕՐՆԵՐ

ԲԵՐԱ Շիտակ ձամբայ Բասած Անաթօլի ԿԱԼԱԹԱ Եէնի ձամի թիւ 14 (Թիւնէլին կից) Կ. ՊՈԼԻՍ Ֆինճանճըլար թիւ 33, 35, 37 եւ Սուլթան Համամ թիւ 3 36—6

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՍՏԱՑԱԳԻՐ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Կարգ մը հարկաւոր նամակներ, կարծելով թէ նամակի մէջ ներփակուած սաացագիրները զերծ կը մնան Դրոշմի Օրէնքին 9րդ յօդուածին (թիւ. 85) տրամադրած դրոշմաւորքէն, իրենց յանախորդներուն ու Թղթակիցներուն կը յղեն դրոշմաթուղթ չփակցուած սաացագիրներ։ Այսպէս Դրոշմի Օրէնքին դէմ զանցառութիւն մը կատարած կ'ըլլան այդ հարկաւորները. նոյն օրէնքին համաձայն գրութիւններու արտաքին ձեւը կերպարանափոխ չըներ այդ պայմանները՝ դրոշմաթուղթի տեսակէտով։ Բացորոշ տրամադրութեանց (յօդ. 1 և 9, թիւ. 85) համաձայն, այն ամէն ընկալագիրներն ու սաացագիրները, որոնք իր մէրկակ կը յանձնուին ուրիշի մը, դրոշմաւորքի ենթակայ են, բաց ի 27րդ և 79դ. յօդուածներուն մէջ կանխատեսուած գրութիւններէն։ Այդ օրինազանցութեան հետեւանքը կը կրեն այդ նամակներուն տակ սաացագրողները, որոնք սա է չան չունին, նկատելով որ այդ մասին տեղեակ սուած դրոշմաւորքը (յօդ. 9, թիւ. 85) պարտին վճարել ամէն անոնք որոնց կը յանձնուին գրութիւնները (6րդ յօդուած, 3դ հատուած)։ Հետեւաբար նամակագիրներուն ներելի է՝ դրոշմաւորքի գումարը անցընել անոնց հաշիւն որոնց յղուած են այդ գրութիւնները։ Հանրային Պարտքի Վարչութիւնը ձեռք անցուցած ըլլալով դրոշմաւորքէ զուրկ սաացագիրներ պարունակող նամակներ, սոսպասած է օրինազանցները հետապնդել և 38դ. յօդուածին մէջ կանխատեսուած տուգանքները գանձել։ Նմանապէս Վարչութիւնը պարտք կը համարի հարկաւոր ներուն ուշադրութիւնը հրաւիրել Դրոշմի Օրէնքին համակերպելու անհրաժեշտութեան վրայ, այս առթիւ յիշեցնելով թէ Օրէնքին 50դ յօդուածին համաձայն, կասարուած օրինազանցութեանց մասին տեղեկութիւն տուողները կը սանան գանձուած տուգանքին կէսը։ Նաեւ այդ կարգի նամակներ սացողները եւ բոլոր անոնք որոնց ձեռքը կրնան գտնուիլ այդ նամակները, տան ի վնաս սորագրողներուն, միայն պասասխանատու՝ տուգանքներու մասին, 40դ յօդուածին համաձայն։ Վերջապէս Վարչութիւնը կը ծանուցանէ հարկաւորներուն թէ կրնան %ին 5 զեղչով վճարել նամակներու մէջ ներփակուած սաացագիրներուն դրոշմաւորքը, արտասովոր դրոշմումի ենթարկելով նամակներուն մէջ գտուելիք թուղթերը, որոնք սաացագիր բովանդակելնուն յիշատակութիւնը պէտք է կրեն։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

1/14 օգոստոս 1907 30—20

* * *

Հանր. Պարտքի Ընդհ. Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Նէէջ-Բէօֆէի Թրամուէյի անանուն Ընկերութեան իւրաքանչիւրը 2 օսմ. ոսկի արժող 1-12,000 թիւ պարտաթուղթերէն ունեցողներու թէ նոյն Ընկերութեան կողմէ վճարուած է այդ պարտաթուղթերուն տուրքը։ Հետեւաբար յիշեալ պարտաթուղթերը պէտք է ներկայացնել Ղալաթիա, Օսմ. Կայս. նամականի դիմաց գտնուող դրոշմաթուղթի Դիւանին, ուր առանց ծախքի պիտի դրոշմուին։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

4/17 հոկտ. 1907 10—3

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կոխմբ. եռու երթկեան.

1907 սեպտ. 14 (Ն. Տ.) շաբթի օրէն սկսեալ

ԳՈՆԻԱ — ԷՐԷՁԼԻ — ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կոխմբ. 622 Ապր. եւ Ճմբ.

Կայարան		Առտու
Գոնիա	մկն.	12 30
Գաչին խան		1 1
Զումրա		1 45
Արբզ Էօրէն		2 13
Մանասուն		2 42
Գարաման	ժմն.	3 13
	մկկ.	3 28
Սիտրօվա		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալահա		5 25
Էրէյլի	ժմն.	5 40
	մկն.	6 5
Պուլկուրլու	իրիկուն ժմն.	6 20

ԴԱՐՁ Կոխմբ. 621 Ապր. եւ Ճմբ.

Կայարան		Իրիկուն
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
	ժմն.	6 53
Էրէյլի	մկն.	8 50
Ալահա		9 11
Այրանճա-Տէրպէնտ		10 6
Սիտրօվա		10 43
Գարաման	ժմն.	11 7
	մկն.	11 22
Մանասուն		11 55
Արբզ Էօրէն		12 24
Զումրա		1 —
Գաչին խան		1 36
Գոնիա	իրիկուն ժմն.	2 5

50—34

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

50,000,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ա. ԹԷՆԷՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ գրասենեակներ՝ Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սկանտիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բադրաս, Վօլօ, Շիրա, Քալամաթա, Քանէ եւ Քանիա (Կրէտէ)։

Դրամագլուխին և ստանդ ձգուած դրամին ու արժեթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 արախմիի։

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով։ Փոխառութիւններ կ'ընէ վճառքներու, արժեթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը հեղնէ։

Աթէնքի Պանքան հաշուընթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու և արտասահմանի մէջ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յանախորդներուն շատ նպաստաւոր կերպով։

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն՝ արժեթուղթեր կը պահէ, ստանդի ձեւով և ուղղուած ատենը ետ առնուելու պայմանով։ Ամէն կարգի կտրոններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ կը կատարէ։ Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրի խորշեր, փոքր վարձքերով։

Ստանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իբր ստանդ կ'ընդունի դրամ և արժեթուղթ, սա տոկոսները վճարելով.

Ուղղուած ատեն դրամ քաշելու պայմանաւ.

Վեց ամսուան համար	3% 3½%
Մէկ » »	4 —
Երկու » և աւելի	5 —

Ստանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են։ Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին։

Մասնաւոր տեսակներ՝ 4% տոկոսով

Աթէնքի Պանքան իր յանախորդներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր ստանդներու տեսակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի ստանդ դրամ մը։ Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն դրուշ 52 ոսկեդրամ։ 50—34

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԱԶԳԱՑԻՆ

1908

ՀԱՄԱՌՕՏԸ, 128 էջ, 38 էջ յաւելուածով և Պոլսոյ Ս. Պատրիարքին և Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին լուսանկարներով զարդարեալ, 1 դահեկան Թղթակազմը, 5 դահեկան փառակազմը։

ԸՆԴԱՐՁԱԿԸ, 320 էջ, Պոլսոյ Ս. Պատրիարքին և Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին, ինչպէս նաեւ տասը ուրիշ լուսանկարներով զարդարեալ, իր մրցանակաւոր խնդիրներովը և օգտակար, պարզ և ամփոփ գիտելիքներովը ամէն անհատի, սեռի, հասակի և վիճակի անհրաժեշտ ճոխ դանձարանն է։

ԿԵԴՐՈՆ ՎԱՃԱՌՄԱՆ Մատթէոսեան տպարան, Կ. Պոլիս Ամերիկեան խան։ Կը ծախսնն նաեւ ի Պոլիս և ի գաւառս միայն առաջնակարգ գրավաճառները։ Թղթակազմը 3 դահեկան, փառակազմը 10 դահեկան։ 20—10

Փուրպալ գնել դեռ. չսպառած։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.

ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին 8,000,000 Ֆր.

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին 3,700,000 Ֆր.

ԿԵԴՐՈՆՆ Է ՍԵԼԱՆԻԿ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Դամասկոս, Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլիս), Մանասիր եւ Իզմիր։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ խնամով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Եւրոպական Թուրքիոյ ու Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, ինչպէս նաև միւս օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ։ Չէքերու հաշիւներ կը բանայ։ Արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ։ Չէքեր ու վարկագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Աւանդները կ'ընդունի ի տես վճարելի և 3, 6, 9, 12 ամսուն որոշ պայմանաժամերով։ Վերջապէս սեղմանուրական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լաւագոյն պայմաններով։ Պանքս տը Սալօնիք փոքր վճարումներու համար ալ խնայողական Մնուտկ մը ունի, շատ նպաստաւոր պայմաններով։ 50—25

ՄԵԾ ԺԱՄԱՆՈՒՄ

ՈՒՕՔ-ՕՎԸՐ

ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

Ս. ՇԹԱՅՆ

50—49

ՁԵՆԻԹ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՑԻՆ ՀՌՉԱԿ ՎԱՃԵԼՈՂ

միակ ժամացոյցը իր նրբանկատ յօրինուածքին, իր բարձրաձեւութեան, իր տակաւնութեան և իր բարձր ճշդութեան համար, յատկութիւններ՝ որոնք բոլոր Արուեստասէրներու մէջ իրաւապէս արժանացուցած են զայն ամենաբարձր վարձատրութեանց, և որոնց համար կարելի է միշտ զայն յանձնարարել և երաշխաւորել։ Իրրեւ կատարելագործութեան վերջին բառը՝ ժամագործական ճարտարարուեստին արդի կալուածին մէջ, ՁԵՆԻԹ ժամացոյցը լիովին կ'արդարացնէ իրեն ընծայուած անունը։

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ ԲԱՐԻՁ, 1900

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ.—ՆԷՕՇԱԴԷԼԻ ԴԻՏԱՐԱՆԻՆ. 1903

ԱՐՑԱԴՈՑ ՄՐՑՄԱՆ.—ԱՆԴԱՄ ԺԻՒՐԻՒ, ՄԻԼԱՆ. 1906

ԵՒԵ. ԵՒԵ. ԵՒԵ.

ԱՄԷՆ ՄԵՏԱՂԷ ԵՒ ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ

Ընդհ. ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար — Գ. ՍԱՐԳԻՍՕՖ ԵՒ ԸՆԿ.

Մեծ վաճառատուն ժամացոյցներու, շղթաներու և գոհարեղէններու

ԹԻՒ 16 — ՊԱՇՃԷ ԳԱԲՈՒ — ԹԻՒ 16

Օտոզաի-Պաք հասատուութեան դիմացը

Ի Բերա, կը գտնուի գոհարավաճառ Տ. Տ. ԷՄՄԷՐՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ քով, Թիւ. 400 Մեծ - Փողոց 50—30

ԲՐՈՎՈՏՆԻՔ

Ռուսական դիմացկուն և վայելուչ լաստիկներ։ Մեր յարգոյ յաճախորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս 1888 թուականն և մարտն կրող լաստիկին վրայ, որ համաչափիկ համբաւ կը վայելէ։

Կը ծախուի կօշիկի գլխաւոր վաճառատուներուն մէջ։

Ընդհ. մթերանոց

Պոլիս, Պէօյիւք Թիւնէլ խան, ԷՏ. ՊԷՕԼԼԷՐ, յաջորդ Ֆէրմէ-Նանտ Շմիտ։

50—6

ПРОВОДНИКЪ 1888 ТОВ. РУССО-ФРАНЦ. ЗАВРЕЗ ПРОВОДНИКЪ. РИГА FRENCH IND. RUBBER

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԷՖ

ԸՆԴՄԷՋ Հոլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օռէսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Տիսս	4311	Հիւսալկա	1531	Մարգիլլ	3709	Մաքֆօ	1119
Ալէքթ	3607	Տամինս	938	Հիւսաս	3720	Մէքսաս	3557	Տիբիս	1735
Անճէլս	1541	Տուրս	2383	Հարթիս	1600	Միլս	1057	Սիլվիս	119
Աթիսաքթ	2277	Տրաքթ	1713	Հուսիպէդ	595	Մանդէվիլլս		Սգէրս	1203
Գասանս	1822	Տիմսս	504	Իակս	2354	Մուցիլլ	3419	Թասսս	1323
Գարտիս	1264	Իպքս	3464	Խասան	5540	Նէքս	1933	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրֆֆալս	4481	Էլսաքսաս	1520	Ճիւնս	1080	Օսիս	4100	Թաքիս	3327
Գէլլրս	1371	Իքսաքս	1841	Քէյս	1058	Պէթտրիս	4036	Թոլէս	1470
Գալիքսս	1837	Ֆիսս	954	Քալբին	2307	Օրլանս	1535	Օւրպէնս	242
Գաբէս	1244	Ֆինլանս	1828	Քոֆլս	1700	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Գասլ	1094	Ֆլամինկս	349	Լէս	1053	Բոլս	510	Վալս	1289
Զէքսկս	2729	Ֆրանսիսքս	4582	Լէբանթս	2272	Բիտլէս	3329	Վալթուրն	2391
Սօսէթս	1831	Կալիլէս	3060	Լիվարպուս	1648	Բինսլաս	1558	Սէաս	1350
Գալրսասս	4235	Կիլսնս	1148	Լարէնս	3191	Բալս	1618	Զէքս	1200
Գոնկս	2905	Կօլս	1011	Մալմս	724	Բօնէս	1789	Քարս	
Գարս	895	Կրանսս	1695	Մարէնկս	1073	Բաղդատ	136	Մալսն	

Ընդհանուր վաճառքով Հոլէն հոս հասած են.

Միքասս չոգենաւը, Նաւապետ Թորբ։

Ընդհանուր վաճառքով Հոլէն հոս կը սպասուին.

Թոքիս չոգենաւը, Նաւապետ Ցարն, նոյ. 10ին։

Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՐԻՋՕՏ

Թիւ 22-24, Բիւյիւք Մէլէթ խան, Ղալաթիա 10 50—27

ՄՕՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբարդ եւ տպրանքի փոխադրող

ագենտներ

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէպի	Նալդզարթ
Միցիր	Ելկոթ
Բոսֆոր	Գուլֆրիթ
Թիլպէր	Մէքրու
Նէտրոզ	Ֆէյթի
Նավարկ	Ֆարսս
	Թրաս

Առաջին կարգի շոգենաւերը լաւ հանգրաուէտ են, նաւուն մէջերը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեսչուհի ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ ամենամոտիկ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տեսչուհի չունին։ ոգերիթ

Կ. Պոլսէ Լիվերբուլ Ս. խաչի դին է 15

» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրամանները ատ շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները ատենէս համար տպրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՂ եւ Ընկ. Գործակալք

Ուէթոլ խան, Պանչէ գաբու, Գալիս

ՃԷՅՄ ՄՕՍ ԸՆԿ.

50—2 31 Ճէմ Մէրիէ, Լիվերբուլ,

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅ.

Ն. ԲԱՓԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ

Հոկտ. 21ին, Սիրիասի, Սեւ ծովէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Հոկտ. 22ին, Սիրիասի, Մուանիա եւ Մարսիլիա։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.

» » Մարսիլիոյ » 160 »

Բ. » Բարիզի » 150 »

» » Մարսիլիոյ » 120 »

Ա. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր.։

Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիրերի համբով)։

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։

15 50—28 Բ. ԲԼՈՒՄ

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ

ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Հոկտեմբեր

Գլ. 9]22 Պիրէոն, Աղեքսանդրիա, Միջերկրեան առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բաթ-Սաիտ ու Սուէզի նաւահանգիստներ մեկնող շոգենաւին հետ։

Գլ. 9]22 Օտեսա ժամը 4ին։ Հաղորդակցութիւն Թրեբիզոնդի, Սուխում, Օտեսա-Գէրսոն, Օտեսա-Նիքոլայէվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։

Դշ. 10]23 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին։

Եշ. 11]24 Տարանտէլ, Մարսիլիա, Իզմիր, Գէնուա, Թրիպոլի, Գէրոմ, Նեապոլ, Բաթ-Սաիտ, Աղեքսանդրիա, Իրիկուան ժամը 4ին։

Շբ. 13]26 Օտեսա, ժամը 12ին։

50—45

ՍԱՐԵՒԵԼԻԴ,Ի ԹՈՐԹՈՆԸ (208)

ԹՈՐԼ ՍԱՆԱԹ

Գեղանի Կոմսուհիի Մը ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԾԵՐՈՒԿ ԱՌԻԻԾԸ

Ժ.Ի.

ԱՆՆԱՆՈԹ ԱՆԶԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

—Այո՛, ինծի պէս... Անշուշտ ինծի պէս ալ կը խորհիք թէ ուրիշի մը փրկութեան համար անձնազոհ կ'ըլլայ ան։

—Թերեւս...

—Ո՞վ է այդ անձը։

—Ինծի թոյլատրուած չէ այդ անձին անունը դրուցելու։

— Չէք ուզեր ինծի ըսել... բայց արդարութեան...

—Եւ ո՛չ ալ անոր։

—Սակայն անմեղի մը վրայ կը դառնայ խնդիրը, և եթէ կը ճանչնաք յանցաւորը, պէտք է որ յայտնէք։

—Չեմ ճանչնար...

—Միայն ծանր կասկածներ ունի՞ք։

—Շատ ծանր։

—Լա՛ւ, լա՛ւ, յարեց կոմսը արտակարգ շեշտով մը և դլուխը ցնցելով... Վերջերս շատ խորհեցայ, մարկ ըրի, դիտեցի և ես ալ ուրիշներու պէս համոզում մը կազմեցի... Զպիտի խոստովանիմ թէ Ժէրմէն Մարպրեալի սպանիչը կը ճանչնամ, այլ գէթ կրնամ ձեզի ըսել թէ ո՛վ է այն մարդը որուն վրայ կը կասկածիք, ինչպէս նաեւ կը կասկածին Տորնաք, Ռօզ և Հանրիօ, և որուն համար այս վերջինը անձնազոհ կ'ըլլայ...

—Ո՞վ է այդ մարդը, հարցուց Քրիսթիան սթամբմամբ։

—Երդում ըրէ՛ք անկեղծօրէն պատասխանելու, երբ անունը տամ այդ մարդուն, յայտարարելով թէ ճիշդ կռնած կամ սխալած եմ...

Քանի մը վայրկեան վարանումի մատնուեցաւ կոմսը։ Յետոյ Քրիսթիան ըսաւ.

—Երկրորդ անգամ ըլլալով պատուոյ խօսք կուտամ։

—Այդ մարդը ես եմ, այնպէս չէ՞, հարցուց կոմսը։

—Այո՛, պատասխանեց Քրիսթիան։

Երկար լռութիւն մը տիրեց։ Զարմանալի բան որ կոմսը այդ յայտնութենէն յուզուած ըլլալ չէր թուեր։

—Ըսել է դուք, Լիզօն, Հանրիօ, ամէնքդ ալ կը հաւատաք այդ բանին։

—Այո՛։

—Ընդհակալ եմ, տաքթէօր։ Զենէք խնդրածս առ էր...

—Ուրեմն դո՞ւք ալ յանցաւորը, պարոն։ Ուրեմն ստոյգ է այդ բանը։

Կոմսը պատասխանելէ խուսափելով, մատխոն երեւոյթ մը առաւ։ Քանի մը վայրկեան լեռոյ յարեց.

—Կրնաք Լուիզէն ու Ռօզէն խնդրել որ ներա դան... Մեր խօսակցութիւնը վերջացած է...

Քրիսթիան հնազանդեցաւ։ Դուրսը առնելու ունեցաւ Ռօզ-Լիզօնի պատմելու անցած դարձածը։ Նորատ աղջիկը չափազանց վրդովեցաւ։ Բայց կոմսը կարծես մոռցած ըլլալ կը թուէր Քրիսթիանի հետ ունեցած տեսակցութիւնը։ Հանդարտ երեւոյթով մը կը ժպտէր։ Իր նայուածքը, զոր աղջկան կ'ուղղէր, միեւնոյն քաղցրութեամբ տեղորուած էր։ Առաջուան պէս անթափանցելի դէմք մը ունէր, մինչ Ռօզ կը սպասէր որ գաղտնիք մը հաղորդէ հայրը։ Բայց ի դո՛ւր։

Երկու օրեր ալ անցան այդ տեսակցութենէն յետոյ։ Հայր ու աղջիկ իրարու հանդէպ չէին փոխած իրենց վարմունքը։ Երրորդ օրը, կոմսը հարցուց.

—Մեր Հանրիոյէն լուր չկա՞յ։

—Ո՛չ, հայր։

—Դատական քննութենէն։

—Ոչ ալ անկէ։

Կոմսը ծռեց գլուխը և երկար հառաչ մը արձակեց։

—Գնա՛ Թուղթ և գրիչ բե՛ր, ըսաւ կոմսը։

Լիզօն դուրս ելաւ և քիչ յետոյ իր հետ բերաւ գրիչ մը, մելան և թուղթ, այն սեղանին վրայ դնելով, որ ամէն բանի կը գործածուէր։

—Սեղանին առջեւ նստէ՛ և բաւնս գրի ա՛ռ, հրամայեց կոմսը իր աղջկան։

Ռօզ գրիչը ձեռք առաւ, մելանին մէջ թաթխեց, անձկալից նայուածքը կոմսին ուղղած։ Ցաւալի միեւնոյն ծառայութիւնը մատուցած էր իր հօր... բայց այս անգամ ձեռքերը կը դողային ղեղագրդռօրէն. իրեն այնպէս կը թուէր որ նոր դժբախտութիւն մը պիտի գուժէին իր գրելիք բառերը։ Կոմսը հանդարտօրէն տուն կուտար, իբր թէ գործի նամակ մը ըլլար ան.

«Պարոն,

«Ժէրմէն Մարպրեալի սպանիչը մի՛ փնտռէք ի զուր... Ձեր բանտարկած եղբայրն անմեղ են... Իմ սիրած մարդոցս կողմէ յայտնուած կասկածները արդէն իսկ մասնակցած են ճշմարիտ յանցաւորը... կը տեսնեմ որ չպիտի կրնամ երկար տանն պահել գաղտնիքս...»

Ռօզի ձեռքէն վար ինկաւ գրիչը։ Նորատի աղջկան մատները ա՛լ աւելի կը դողային հիմա։

—Հա՛յր իմ, հա՛յր իմ, գոչեց Ռօզ։

—Գրէ՛, սիրելի զաւակս... Մի՛ դողար, կ'ազատիմ... Երեսս նայէ՛, մինթ յուզուած եմ...

Բայց Լիզօն կը սարսռար ու ակառները կը կափկափէին։

—Գրէ՛, Լիզօն. քանի մը բառ ալ պիտի ըսեմ ու պիտի վերջանայ նամակը...

Հնազանդելու վարժուած ըլլալով՝ մեքենաբար ձեռք առաւ գրիչը։ Կոմսը հանդարտօրէն յարեց, իր վճռական որոշումը տուող մէկու մը պէս.

«Ես եմ մարդասպանը...»

Ռօզ խեղդուկ հեծիւն մը արձակեց, և աթոռէն վար իյնալով, հօրը տաքերուն առաջեւ գլուխը դրաւ։

—Հա՛յր, ճշմարիտ չէ ըսածնիդ. դուք չէք յանցաւորը...

—Սակայն այդպէս կարծած ես...

—Այո՛, այդ կարծիքն ունեցայ, բայց հիմա կը տեսնեմ թէ սխալ է եղեր... Ամէն տեղ պիտի աղաղակեմ այդպէս ըլլալը... Հանրիօ անմեղէր գտնուեցաւ ձեղի նկատմամբ... Հիմա ալ դուք կ'ուզէք ինքզինքնիդ զոհել անոր համար։ Սուտ մըն է սարկա, սուտ մըն է... Չեմ ուզեր որ այս նամակը ղրկուի... Թող չպիտի տամ որ ընէք այդ բանը... Արդէն պիտի ըլլամ, հակառակ ձեր կամքին... Այո՛, հակառակ ձեր կամքին...

Ու նուազած ինկաւ, ժամացոյցը հայրական ծունկերուն վրայ... խարտեաշ մազերը սարսռացած էին ուսերուն վրայ... սթափելուն պէս՝ տաքի եկաւ և նամակին վրայ խոյանալով, ուզեց պատռել զայն։

— Այս նամակը հոսկէ դուրս չպիտի ելլէ երբեք...

Կոմսը յախտուն ու հրամայական չաթժում մը ըրաւ, ըսելով.

— Կ'արգիլեմ քեզ՝ այդ բանն ընելու... հնազանդէ՛ ինծի... Գրիչը ձեռքդ ա՛ռ և հացէն պրէ՛...

Ռօզ հեծկլտուք մը զսպեց, ըսելով.

— Հա՛յր, հա՛յր։

Կոմսը նորէն հրամայական չաթժուձեւ մը ըրաւ։ Արցունքներ ժայթքեցին նորատի աղջկան աչքերէն։ Բայց ձեռքը թուղթին վրայ դրաւ և սպասեց։ Մելանին կ'ըսէր.

«Պարոն Մէնէսթրօ, հարցաքննիչ դատաւոր ի Ռէմիրէմոնթ, Վօշ։»

— Հիմա գնա՛ և այս նամակը Թղթատարատուն ձգէ անյապաղ... Քու վրադ վստահութիւն ունիմ, Ռօզ... Կը խոստանա՞ս որ բնաջինջ չպիտի ընես այս նամակը։

— Քանի որ կը հրամայէք, հա՛յր, ըսաւ Ռօզ հեծկլտալով։

(Շարունակելի)

Արտօնատէր ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ